

Verksamhetsrapport LFR (Lokala Förebyggande Rådet) ANDT- BF

ANDT= Alkohol – Narkotika – Dopning - Tobak

BF = Brottsförebyggande

Verksamhetsåret 2019

Jörgen Johansson
ANDT- BF samordnare
jorgen.johansson@torsby.se

Caroline Eriksson
Kommunpolis
caroline.eriksson@torsby.se

Innehållsförteckning

1. Kommunens övergripande mål och medborgarlöften
2. Lokala Förebyggande Rådets bedömningsunderlag
3. Skolelever drogvanor 2019, nationellt, regionalt och lokalt
4. SuToHaMu- samarbete kring ANDT- och brottsförebyggande arbete
5. ANDT- och brottsförebyggande arbete
 - Alkohol
 - Narkotika
 - Dopning
 - Tobak
 - Övrigt brottsförebyggande arbete
6. Lokala verksamheter placerade under fastställda regionala målområden
7. Polisens redovisning kring medborgarlöften 2019 (Bilaga)
8. Sammanfattning
9. Tankar kring utvecklingen av det ANDT- och brottsförebyggande arbetet

1. Kommunens övergripande mål och medborgarlöfte

Övergripande mål: Ett samhälle fritt från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skadeverkningar orsakade av alkohol och med ett minskat tobaksbruk. Vi ska arbeta för att bevara tryggheten i kommunen och utveckla det brottsförebyggande arbetet.

Aktuella medborgarlöften: Polisen och Torsby kommun ska gemensamt fortsätta att arbeta för att motverka droganvändningen bland unga samt jobba aktivt med trygghetsskapande åtgärder i trafikmiljön.

2. Bedömningsunderlag för lokalt framtagna åtgärder

- Drogvaneundersökningar (Region Värmland och Elsa) samt jämförande statistik från CAN och Brottsförebyggande rådet
- Polisens lokala brottsstatistik
- Övrig lokala kommunal statistik
- Lokal kunskap
- Forskningsunderlag

3. Skolelevers drogvanor 2019

Glädjande nog hade vi ett högt deltagande från både högstadiet och gymnasiet på årets drogvanundersökning där 82 % av niorna och 72 % av gymnasieeleverna svarade på frågorna. Här redovisas delar av CAN:s undersökning i riket jämfört med vår egen undersökning.

Alkohol

Andelen alkoholkonsumenter såväl som mängden konsumerad alkohol bland svenska skolelever, i årskurs 9 och gymnasiet år 2, är år 2019 på fortsatt historiskt låga nivåer. I årets rikstäckande CAN undersökning svarade 42 % i årskurs 9 och 69 % i gymnasiet år 2 att de druckit alkohol under de senaste 12 månaderna. I gymnasiet fortsätter alkoholkonsumtionen bland eleverna att minska men i nian tycks nedgången ha bromsat in sedan 2016.

Jämförs detta med våra egna undersökningar så har 33 % av eleverna i årskurs 9 konsumerat alkohol de senaste 12 månaderna. Medeltalet för hela länet i samma undersökning är också 33 %. I gymnasiet låg siffrorna på 72 % för Torsby medan siffrorna för länet visade 66 %. 29 % av gymnasieeleverna hade "intensivkonsumerat" de senaste 12 månaderna, dvs. vid ett och samma tillfälle druckit alkohol motsvarande minst fyra stora burkar starköl/cider eller 25 cl sprit eller en helflaska vin eller 6 burkar folköl. Minst en gång/månad. Jämförande siffror för länet är 24 %.

Tobak

CAN:s undersökningar visar att tobaksanvändningen bland skoleleverna i Sverige har minskat påtagligt sedan början av 2000-talet. I årets undersökning klassificerades 10 % som rökare i årskurs 9 respektive 20 % i gymnasiet år 2. Gällande snuset var det nästan samma siffror, 9 % i nian och 20 % på gymnasiet.

Tittar vi på vår egen undersökning så hamnar siffrorna för rökning på 15 respektive 41 %. Tyvärr är detta ganska höga siffror när det gäller rökningen på gymnasieskolan. Siffrorna regionalt är 26 % och 20 % för riket.

Antalet snusare i vår kommun har historiskt alltid legat på hög nivå. Denna undersökning visar att årskurs 9 ligger på samma nivå som riket i övrigt medan gymnasiet siffror 38 % är något högre än länets 28 % och nästan dubbelt högre rikets siffror på 20 %. Hela 24 % av denna årgång snusande gymnasieungdomar hade börjat med snuset redan vid 13 års ålder. Motsvarande siffra för länet är 8 % och riket 4 %

Narkotika

Narkotikaerfarenheten har varit relativt stabil de senaste tio åren sett till andelen elever som någon gång använt narkotika. Under 2019 svarade 9 % av pojkarna och 6 % av flickorna i årskurs 9 att de någon gång använt narkotika. Bland gymnasieeleverna är det mer än dubbelt så vanligt att någon gång ha använt narkotika jämfört med niorna; 19 % av pojkarna och 13 % uppgav detta i gymnasiet år 2 i årets undersökning. I båda årskurserna var cannabis det vanligaste preparatet.

Konsumtionsutvecklingen bland dem som väl använt narkotika har visat på en viss ökning av det mer frekventa användandet (använt 21 gånger eller mer), men ökningen har avstannat de senaste åren. Uppfattningen att det medför stor fysisk eller psykisk skaderisk att prova cannabis 1–2 gånger har minskat bland eleverna. Detta har dock tillsynes inte återspeglats i andelen som någon gång testat narkotika då den är fortsatt stabil. Bland elever som någon gång använt narkotika var det vanligaste sättet att ha fått tag på narkotikan via vänner eller en partner. Det näst vanligaste anskaffningssättet var via annan person som t.ex. en langare. Alternativet internet var förhållandevis ovanligt och angavs av några procentenheter.

Vår lokala undersökning visar att 2% från årskurs 9 hade provat narkotika någon gång. Siffrorna från gymnasiet visar 5 %. Vi har följaktligen något lägre siffror än vad de regionala och nationella undersökningarna visar. 15 % av niorna har blivit erbjudna narkotika de senaste 12 månaderna. Bland gymnasieeleverna var det 18 % som blivit erbjudna.

”Nätdroger”

Sedan 2014 har andelen elever som använt nätdroger även kallat nya psykoaktiva substanser (NPS) minskat. År 2019 uppgav ca. 1 % i både årskurs 9 och gymnasiet år 2 att de någon gång använt detta. Vanligast var att ha använt spice eller liknande rökmixar. Spice är på väg bort från ungdomar i Sverige.

Resultatet från egna undersökningen visar detsamma. Det är väldigt få som själva beställer droger via Internet.

Läkemedel

Andelen elever som använt sömnmedel eller lugnande läkemedel utan läkares förskrivning har under 2000-talet legat relativt stabil men under senare år syns en liten ökning bland framförallt gymnasieleverna. I årets CAN undersökning uppgavs detta till 4 % i årskurs 9 och 5 % i gymnasiets år 2 och lika vanligt var det att någon gång ha använt smärtstillande medel utan läkares förskrivning. Undersökningen visar också att de flesta som använder läkemedlen är också intensivkonsumenter av alkohol, frekventa narkotikaanvändare samt de som röker frekvent. Användandet av läkemedel som tas i samband med alkohol i berusningssyfte, tycks ha minskat.

I vår egen undersökning i årskurs 9 var det färre än 4 elever från 9:an som använt sömnmedel eller smärtstillande läkemedel utan läkares ordination. På gymnasiet var det färre än 4 som använt sömnmedel och 4,8 % (5 elever) som använt smärtstillande medel utan läkares ordination.

Dopning

Vad gäller dopning har erfarenheten av anabola androgena steroider (AAS) legat på en relativt konstant och låg nivå omkring 1 % de senaste 20 åren i årskurs 9 och sedan 2004 i gymnasiets år 2 (1 % i årskurs 9 respektive gymnasiets år 2 som använt narkotika någon gång). Vidare framgår det att elever med dopningserfarenhet i större utsträckning även har använt narkotika jämfört med elever som inte har erfarenhet av dopning. Dessa låga siffror gäller generellt på de flesta undersökningar när det gäller anabola steroider. Tullen gör stora beslag varje år men det är ingen som använder produkterna? Det finns ett stort mörkertal gällande dopningspreparat, dopning som förr enbart var ett problem inom idrotten, har idag mer blivit ett samhällsproblem.

I vår egen undersökning årskurs 9 och på gymnasiet var det färre än 4 elever på respektive ställe som använt anabola steroider

Sniffning och boffning

Sniffningstrenden har sedan millennieskiftet varit mer eller mindre nedåtgående och andelen elever med sniffningserfarenhet har sedan 2012 halverats i båda årskurserna. I årets undersökning uppgav 4 % av niondeklassarna och 3 % av gymnasieeleverna att de någon gång sniffat eller boffat ett preparat. Eventuella förklaringar till att en snarlik men något lägre andel av eleverna i gymnasiet rapporterat sniffningserfarenhet jämfört med eleverna i årskurs 9 är att få elever debuterar med sniffning eller boffning efter högstadiet, att gymnasieeleverna är mindre benägna att rapportera sniffningserfarenhet eller att elever med sniffningserfarenhet i lägre grad studerar vidare på gymnasiet.

I vår egen undersökning årskurs 9 och på gymnasiet var det färre än 4 elever på respektive ställe som sniffat eller boffat

Attityden till droger

Det som kanske är mest oroande de senaste åren är att ungdomarnas attityd till förbjudna droger har ändrats. På frågan om det är upp till var och en att använda

Cannabis svarar 60 % av pojkarna och 70 % av flickorna att det är helt eller delvis upp till var och en. Detta enligt vår lokala Landstingsundersökning i årskurs nio i Torsby som presenterades under första kvartalet 2018.

När det gäller attityder visar lokal undersökning ungefär samma siffror som länet och riket i övrigt.

Spel om pengar

Sammantaget visar utvecklingen av spel om pengar de senaste 12 månaderna på en nedåtgående trend både bland eleverna i årskurs 9 och gymnasiet, under perioden 2012–2019. Utvecklingen av andelen som spelat om 100 kronor eller mer de senaste 30 dagarna är oförändrad då det gäller flickorna i både årskurs 9 och gymnasiet och bland pojkarna i årskurs 9. Däremot har den ökat bland pojkarna i gymnasiet.

När det gäller spel om pengar så verkar inte våra ungdomar ha drabbats ännu. I alla fall visar den lokala undersökningen att detta verkar ännu inte vara något stort problem.

4. SuToHaMu samarbete kring ANDT- och brottsförebyggande arbete.

Kommunerna Sunne, Torsby, Hagfors och Munkfors har inlett ett samarbete för att tillsammans bevara tryggheten och utveckla det ANDT- och brottsförebyggande arbetet. Långsiktigt hoppas vi att civilsamhället, näringsliv och medborgarna ska bli mer aktiva kring trygghetsfrågor och brottsförebyggande arbete. De ska i alla fall känna sig delaktiga i detta arbete. Under året har en arbetsgrupp bestående av kommunpolis, ANDT- och brottsförebyggande samordnare från respektive kommun samt länsamordnare träffats regelbundet för planering och utveckling av samarbetet kommunerna emellan. En styrgrupp bestående av kommunalråd, kommunchefer och kommunpolis har också haft regelbundna träffar under året. För att på bästa sätt sprida kunskapen om vårt arbete har också kommunikatörerna i respektive kommun mera aktivt involverats i arbetet. Vi har också ett nära samarbete med Agera Värmland (tidigare brottsförebyggande centret i Värmland) bland annat kring våldsbejakande extremism.

Några exempel på gemensamma aktiviteter, utbildningar mm. under året:

- Webbsänd trygghetsdag där tjänstemän och förtroendevalda inom kommun, Region Värmland, polismyndigheten samt representanter från näringslivet träffades.
- Sekretess, en konferens på hotell Monica i Hagfors med fokus på hur polis, socialtjänst och skola på bästa sätt kan samarbeta professioner emellan med hantering av sekretessfrågor kring barn och ungdomar som befinner sig i utsatthet. Vi har under året fortsatt samarbetet akutmottagning- polis och socialtjänst kring Intox.

Under året har övriga arbetsuppgifter fördelats enl. följande:

- **Torsby** har uppdraget att titta på och lämna förslag hur vi kan arbeta med långsiktiga och kortsiktiga indikatorer i det trygghets- och brottsförebyggande arbetet. Vilket bedömningsunderlag ska vi använda inför beslut om verksamheter?
- **Hagfors** har uppdraget att bevaka Våldsbejakande extremism med förslag hur vi kan jobba kring detta.
- **Sunne** har uppdraget att titta på skolornas ANDT policy och att vi så småningom kan enas om modell som i alla fall till största del är lika i våra kommuner.

5. Övrigt ANDT- och brottsförebyggande arbete

Alkoholförebyggande arbete

”Tänk om”

Bakgrund och fakta:

I Värmland har det sedan drygt tio år tillbaka bedrivits i bred samverkan, ett strukturerat och långsiktigt arbete mot langning. Först bedrevs detta arbete inom ramen för Stoppa langningen, men övergick sedan till nationella Tänk om kampanjen. Det finns idag en arbetsgrupp på länsnivå med representanter från kommunerna, Polisen, Landstinget, Systembolaget, Länsstyrelsen och Värmlands idrottsförbund. Gruppen arbetar långsiktigt med kunskapsspridning och satsningen är idag väl förankrat bland berörda aktörer i länet. Målgruppen för Tänk om insatserna 2019 var föräldrar.

Regionala Tänk om insatser under året:

- Budskap på bussarna i centrala Karlstad
- Tänk om har egen Face Book sida med budskap till föräldrar
- Två filmer med budskap på Youtube

Lokala Tänk om insatser under året:

- Traditionell drogfri skolavslutning för årskurs 9 på Sahlströmsgården för och på Nedergården. Brev skickades till föräldrar inför skolavslutningen.
- Information i butiker med budskapet Tipsa polisen om langning, ring 114 14
- LFR (Lokala Förebyggande Rådet) lappar bilar med informationsmaterial om langning inför utvalda risktillfällen.
- Socialjour och informationspridning på rallycrosstävlingen i Höljes
- Ständiga inslag och uppmaningar i Torsby Nu (egen kommuntidning till invånarna)
- Annonser och uppmaningar till föräldrar och unga vuxna i lokalt känt informationsblad (Torsbybladet)
- Information om Lokala Förebyggande Rådets ANDT- och brottsförebyggande verksamhet, tips till tonårsföräldrar mm. via kommunens hemsida.
- Information och uppmaningar via kommunens Face Book sida.

- Föräldramöte inför Märten samt erbjudande om deltagande i nattvandring.
- Föräldrarna i årskurs 8 och 9 var också personligt inbjudna till nattvandring via brev inför Märten 2019

Dopningsförebyggande arbete

Namnet Prodis står för Prevention av dopning i Sverige och en utsedd arbetsgrupp har uppdraget att bland annat öka kunskapen om kosttillskott och dopning och dess konsekvenser. Största delen av gruppens arbete riktar sig mot högstadieskolorna och gymnasiet och huvudmålet är att så få som möjligt ska börja använda kosttillskott med tvivelaktigt innehåll och senare anabola steroider.

Arbetsgruppen med detta uppdrag består av tjänstemän från kommunens högstudier och gymnasieskola, fritidsförvaltning, socialtjänst, kommunpolis, Värmlands idrottsförbund/SISU samt kommunens ANDT-BF samordnare.

Under året har externa föreläsare för elever i årskurs nio och för ettan på gymnasiet anlåtats. Dessa föreläsningar har handlat om kroppsfixering, kosttillskott och dopning. Ämnet behandlas också inom skolornas ordinarie verksamhet i olika ämnen. För mer uppgifter kring detta arbete kontakta kommunens ANDT- BF samordnare.

Fritidsförvaltningen påbörjade under året ett utvecklingsarbete tillsammans med Arvika kommun med syftet att mer aktivt involvera föreningar i hälsofrämjande och förebyggande ANDT- arbetet.

Tobaksförebyggande arbete

Tobaksförebyggande arbete är prioriterat i vår kommun. Kontraktsmetoden *Tobaksfri duo* har använts sedan 2011 på våra högstadieskolor och beslutet om tobaksfri skoltid är också taget sedan några år tillbaka. När det gäller Tobaksfri duo så skriver eleverna i årskurs 6 kontrakt tillsammans med vuxen om att inte bruka tobak och målet är förstås att samtliga också ska vara tobaksfria när de går ur nian. Idag ligger denna siffra på ca 85 - 90 %, dvs vi når inte riktigt upp till detta högt ställda mål. Nya snygga skyltar med budskapet tobaksfritt område har satts upp på kommunens alla skolgårdar under året.

Torsby kommun deltar i Länsstyrelsens projekt "iSamvekan". Bland annat har detta inneburit att all personal på skolorna i högstadiet och gymnasiet har genomgått en webbutbildning gällande nya tobakslagen och tobaksfria skolgårdar.

Narkotikaförebyggande arbete

Genom alkohol- och tobaksförebyggande arbete så förebygger vi också narkotikan. Cannabis är den klart vanligaste narkotikan och förebygger vi rökning så förebygger vi också Cannabis. Det är också så att när narkotika testas de första gångerna så är det ofta i berusat tillstånd detta sker.

Ska vi vara framgångsrika med att förebygga narkotika eller andra droger ska ungdomarna ges möjlighet till en trivsam och meningsfull uppväxt. De ska trivas i hemmet, i skolan, i föreningen mm. Alla i samhället måste vara delaktiga om dessa

goda förutsättningar ska skapas. Det är precis som med de flesta droger, vi måste se till ungdomarna aldrig börjar använda narkotika. Det är naturligtvis viktigt att de som förser ungdomarna med droger tas av polisen och får avtjäna sina straff, men saknas konsumenterna så försvinner dessa langare snabbare.

6. Lokala verksamheter placerade under fastställda regionala målområden

Tillgång till alkohol, narkotika, dopingmedel, och tobak skall minska.

1. Alkoholhandläggaren som nu sorterar under miljö och hälsa har tillsynsansvar när det gäller alkohol, läkemedel, folköl och tobak. Regelbundna besök görs.
2. Ansvaret för kontroll och tillsyn av skolgårdar finns ligger också på Miljö och Hälsa. Regelbundna kontroller görs.
3. Vi har samverkansavtal mellan kommun och polis samt att kommun och polis tillkännagivit medborgarlöften.
4. Antilangningsinsatser via "tänk om" gjordes (se alkoholförebyggande arbete)
5. Med direktiv från Länsstyrelsen gjordes en kartläggning av postombuden och hur de upplevde paketutlämning där tvivelaktigt innehåll kan förekomma.
6. Vi har en överenskommelse med handlarna i kommunen att 16 års gräns gäller för köp av energidrycker Alkoholhandläggaren och ANDT samordnaren hjälps åt att försöka "underhålla" överenskommelsen. Det finns ingen lag som förbjuder försäljning till minderåriga, det kan därför heller inte bli några påföljder för de handlare som väljer att strunta i överenskommelsen.
7. Torsby kommun deltog i Länsstyrelsens utbildnings – och tillsynsprojekt "iSamverkan".

Antalet barn och unga som börjar använda narkotika, dopningsmedel och tobak eller debuterar tidigt med alkohol ska succesivt minska

1. "Tänk om" insatser främst riktade till föräldrar och unga vuxna för att stoppa langningen av alkohol och påverkan av attityder hos målgrupperna och hos ungdomarna (se ANDT- förebyggande arbete ovan).
2. Tobaksförebyggande arbete (redovisas separat.)
3. Kommunens arbete för att förebygga dopning redovisas separat
4. Delar av Lokala Förebyggande Rådets operativa grupp deltar i högstadiets föräldramöten på hösten

5. **Familjecentralen** har under året haft sin verksamhet i nya lokaler i direkt anslutning till sjukhuset. För mer information kring familjecentralen, kontakta Eva-Lena Ueltzhöfer.
6. **Reflexen** är samarbete mellan kommunen och Svenska kyrkan som vänder sig till barn vars föräldrar har någon form av missbruk. Verksamheten har sen nystarten breddats och vänder sig också till de barn som har någon i familjen som mår psykiskt dåligt eller har det jobbigt i samband med separation. För mer information kring Reflexen, kontakta Elisabeth Hed på socialtjänsten.
7. **Polisen** har under året bl.a. jobbat med "Kronobergsmodellen" vilket innebär att alkohol beslagtas tidigt under festkvällen och föräldrar/vårdnadshavare samt socialen kontaktas när ungdomarna är under 18 år.

Antalet personer som utvecklar skadligt bruk, missbruk eller beroende av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska successivt minska.

1. Läkarna ställer frågor om ANDT bruk till patienterna och samma sak ska socialsekreterarna göra till sina klienter

Personer med riskbruk, missbruk eller beroende ska utifrån sina förutsättningar och behov ha ökad tillgänglighet till vård och stöd av god kvalitet.

1. Kommunen har två anställda drogterapeuter
2. "Slussen" Verksamhet i samarbete socialen och arbetsmarknadsavdelningen fungerar bra. Verksamheten vänder sig till de som står långt utanför ordinarie arbetsmarknad och som har pågående problem.
3. Matlagingsgrupp i samarbete socialtjänsten och Svenska kyrkan fungerar bra. Verksamheten vänder sig till de som tidigare haft ett långvarigt missbruk. Syftet är att isoleringen ska brytas till förmån för social samvaro och kunskap om god kosthållning.
4. Beroendemottagningen vänder sig till personer och deras anhöriga som upplever sig ha problem med alkohol, droger m.m. Till beroendemottagningen kan man vända sig anonymt för att få råd.

Antalet personer som dör och skadas på grund av sitt eget eller andras bruk av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak ska minska.

- SMADIT modellen där de som ertappas vid polisens nykterhetskontroller och erbjuds hjälp inom 48 timmar har praktiserats.
- En lokal handlingsplan för suicidprevention med föreslagna aktiviteter för 2020 har tagits fram.

Barn och unga ska skyddas från skadliga effekter orsakade av alkohol, narkotika, dopningsmedel eller tobak.

- Familjecentralen har under året haft sin verksamhet i nya lokaler i direkt anslutning till sjukhuset. För mer information kring familjecentralen, kontakta Eva-Lena Ueltzhöfer.
- Reflexen är samarbete mellan kommunen och Svenska kyrkan som vänder sig till barn vars föräldrar har någon form av missbruk. Verksamheten har sen nystarten breddats och vänder sig också till de barn som har någon i familjen som mår psykiskt dåligt eller har det jobbigt i samband med separation. För mer information kring Reflexen, kontakta Elisabeth Hed på socialtjänsten.
- Kommunen satsar på främjande drogfria aktiviteter som t.ex. Vargnatta, niornas skolavslutning, tjejgruppsverksamhet, diverse lovaktiviteter

7. Polisens aktiviteter kring medborgarlöften 2019 (se separat bifogat PM)

8. Sammanfattning

Tillgängligheten till alkohol har ökat men den totala alkoholkonsumtionen har minskat bland Sveriges befolkning.

När det gäller skolelevs tobaks- och alkoholvanor så har den nationellt sett sjunkit under hela 2000 talet. Vår kommun har annars från sent 80-tal och framåt ofta legat bland topparna i denna statistik. I de senaste mätningarna har dock siffrorna närmat sig riksgenomsnittet och när det gäller narkotika ligger vi glädjande nog under riksgenomsnittet.

När det gäller narkotika och doping så finns dock förmodligen ett mörkertal, åtminstone gällande doping. Tullen gör jättebeslag varje år men nästan ingen använder preparaten enligt undersökningar. Det kan förvisso vara så, att det är efter gymnasieåldern, som den stora användargruppen finns. Kosttillskott med tvivelaktigt innehåll används dock tveklöst också av många ungdomar i gymnasieålder. Indikatorerna pekar på att narkotikaanvändningen blivit mer jämnt spridd i landet. Före millennieskiftet var användning av narkotika vanligare i storstadsregioner, i synnerhet Stockholms län, men successivt har en utjämning skett och narkotikaproblemen är idag förhållandevis väl spridda mellan storstads och icke storstadsregioner. Den absolut vanligaste drogen är Cannabis och den Cannabis som används idag har en betydligt högre THC halt än tidigare. Priset har kanske ökat lite men med tanke på styrkan är det snarare tvärt om. Det gäller att vi från samhällets sida visar att vi på alla sätt och vis vill förebygga och förhindra användandet av narkotika- och dopningspreparat, både hos skolelever och bland övriga i samhället.

Det som annars är mest oroande i alla undersökningar är ungdomars attityd till förbjudna droger. Cirka 70 % tycker att det är upp till var och en om man vill testa droger. Detta synsätt har drastiskt förändrats de sista 10 åren och kan ju tyvärr vara en

indikation på att droganvändandet hos skolelever kommer att öka framöver? Ett annat bekymmer är att användandet av narkotikaklassade läkemedel. Dessa är ofta lättillgängliga, billiga och är det preparat där användandet ökar mest hos befolkningen. Årets droganeundersökning visar dock än så länge låg användning bland ungdomar, låt oss hoppas att det förblir så. Läkemedel används också i kombination med alkohol även om detta verkar ha minskat de sista åren.

När det gäller tryggheten i vår kommun så visar undersökningar, personliga kontakter med mera att den är ganska god. Visserligen är den upplevda tryggheten väldigt svår att mäta, men jämför vi vår kommun med till exempel förorter kring lite större städer eller samhällen, så känns det nog ändå ganska tryggt här hemma. Detsamma gäller nog för övrigt i alla våra SuToHaMu kommuner. Dock gäller det för oss att fortsatt arbeta för att bevara denna trygghet.

9. Tankar kring utvecklingen av det ANDT- och brottsförebyggande arbetet

För att vi ska kunna bevara tryggheten och utveckla det brottsförebyggande arbetet i kommunen så krävs det att stora delar av civilsamhället på sikt blir delaktiga eller i alla fall känner sig delaktiga på något sätt. Fler aktörer i samhället bidrar till ett effektivare brottsförebyggande arbete. Det trygghets- och brottsförebyggande tänket måste på ett naturligt sätt också finnas med i samband med politiska beslut och reformer, till exempel samhällsplanering.

Vi ska tillsammans arbeta för att utveckla föräldraskapsstödet i kommunen.

Föräldrarnas roll för barns utveckling är självfallet mycket avgörande och att stärka föräldrarna är i allra högsta grad brottsförebyggande.

Vi ska också arbeta för att barnen ska trivas i skolan och vi ska arbeta för att skolnärvaron ska bli bättre. Tillsammans med föräldrarna ska målet vara att alla elever ska lämna skolan med godkända betyg. Forskning visar att detta är ett oerhört framgångsrecept när det gäller brottsförebyggande arbete.

Vi ska arbeta för att ge våra barn en hälsosam och meningsfull fritid. Föreningar och deras verksamhet är där vid lag en viktig aktör i det brottsförebyggande arbetet.

Nu när barnkonventionen nu blir lag så ställs det ännu högre krav bra samverkan i kommunerna. Förutom allt främjande och förebyggande arbete så ska vi också hjälpas åt och bli bättre på att tidigt upptäcka de barn och ungdomar som är utsatta eller riskerar att bli utsatta för droger. Barnkonventionen art. 33

Samarbetet som inletts mellan SuToHaMu kommunerna är mycket positivt. Vi ska aktivt jobba vidare med denna samverkan. Vi har allt att vinna genom att hjälpas åt grannkommuner emellan.

Trygga och säkra kommuner för våra barn och unga att växa upp i, lockar fler att flytta hit och färre att flytta ut.